

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Severové a soudkyň Mgr. Daniely Teterové a JUDr. Ilony Lövyové ve věci

žalobce: **Jaroslav Z.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátkou JUDr. Pavlínou Sglundovou
sídlem Smetanovo náměstí 1180/ 7, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava

proti
žalované: **Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**,
IČO 69797111
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2-Nové Město, pro doručování:
Územní pracoviště Ostrava, Lihovarská 1335/9, 716 00 Ostrava-Radvanice

o zaplacení 110.000 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 24. 7. 2017,
č. j. 20 C 170/2016-103

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v napadené části odstavce I. výroku,
- pokud jím byla žalovaná zavázána zaplatit žalobci částku 58.000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z této částky za dobu od 5. 5. 2016 do zaplacení, **mění** tak, že žaloba se v této části **zamítá**,
  - pokud jím byla žalovaná zavázána zaplatit žalobci částku 30.000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z této částky za dobu od 5. 5. 2016 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci rozsudku, a v odstavci II. výroku **potvrzuje**.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 30.661 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku zástupkyni žalobce.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit na nákladech státu částku 560 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu ve Frýdku-Místku.
- IV. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 8.228 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku zástupkyni žalobce.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud závázal žalovanou zaplatit žalobci částku 88.000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z této částky za dobu od 5. 5. 2016 do zaplacení a částku ve výši 1.453 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (odstavec I. výroku), žalobu co do částky 22.000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z této částky za dobu od 5. 5. 2016 do zaplacení zamítl (odstavec II. výroku), žalovanou závázal zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13.988 Kč (odstavec III. výroku), žalobce závázal zaplatit České republice na účet Okresního soudu ve Frýdku-Místku náklady řízení ve výši 89,60 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (odstavec IV. výroku) a žalovanou závázal zaplatit České republice na účet Okresního soudu ve Frýdku-Místku náklady řízení ve výši 470,60 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (odstavec V. výroku).
2. Proti odstavcům I., III. a V. výroku podala žalovaná odvolání, přičemž odstavec I. výroku napadla co do částky 88.000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z této částky za dobu od 5. 5. 2016 do zaplacení, a to z důvodu, že přiznané zadostiučinění je nepřiměřeně vysoké. Uvedla, že obecně se neodškodňuje peněžitou formou každé trestní stíhání, které skončí zproštěním obvinění; peněžité se odškodňují pouze ta trestní stíhání, kde došlo k následkům takového trestního stíhání v osobní sféře poškozeného, respektive k újmě v takové intenzitě, že tuto lze zhojit pouze peněžitou formou, protože jiná forma satisfakce je nedostačující. Při úvaze, zda poskytnout peněžní satisfakci, resp. v jaké výši, měl okresní soud taktéž zohlednit a zhodnotit okolnosti předcházející zahájení trestního stíhání, popřípadě trestní stíhání žalobce provádějící, vedoucí k závěru o podílu žalobce na tom, že proti němu bylo trestní stíhání vůbec zahájeno. V potaz je potřeba vzít jednak okolnost, že Okresní soud ve Frýdku-Místku v rozsudku ze dne 20. 11. 2014, č. j. 4 T 1152/2013-634, konstatoval, že obžalovaní porušili zákon překročením svých pravomocí a zasáhli tak do práv zastupitelstva obce xxx a také jednotlivých zastupitelů, avšak tento zásah nebyl natolik závažnou újmou, aby společenská škodlivost dosáhla trestného činu. Rovněž v odůvodnění usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 7. 2015, sp. zn. 7 To 110/2015, je výslovně uvedeno, že lze konstatovat, že rada obce tímto jednáním nerespektovala rozhodnutí zastupitelstva, čímž formálně obžalovaní naplnili objektivní stránku přečinu zneužití pravomoci veřejného činitele dle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku v tom směru, že vykonávali svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu, konkrétně ustanovení § 102 odst. 3 ve spojení s § 84 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Z výše uvedeného dle žalované plyne, že žalobce nedostal svým povinnostem, které mu vyplývaly z titulu jeho funkce radního obce, a to nakládat s obecným majetkem účelně a hospodárně, tedy s péčí řádného hospodáře. K tvrzené újmě žalobce, spočívající v poškození dobré pověsti, mohlo dojít, aniž by proběhlo trestní řízení, neboť žalobce jednal protiprávně a takové jeho protiprávní jednání by nepochybně nebylo přijato kladně, nýbrž s negativními námitkami či výhradami spoluobčanů. Dle žalované není dána příčinná souvislost mezi trestním stíháním žalobce a tvrzenou nemajetkovou újmou, kterou utrpěl v souvislosti s trestním stíháním, naopak dovozovala příčinnou souvislost mezi protiprávním jednáním žalobce (jako veřejně činné osoby) a tvrzenými negativními

projevy spoluobčanů, ze kterých žalobce dovozuje svou nemajetkovou újmu. K úkornému dopadu medializace trestního řízení na žalobce žalovaná uvedla, že taková medializace nemohla žalobce závažným způsobem poškodit, obzvláště s přihlédnutím ke skutečnosti, že žalobce v roce 2014, tedy v rozhodné době, kandidoval v obecních volbách a v těchto volbách byl opětovně zvolen do zastupitelstva obce a potažmo i do rady obce xxx. Medializace případu byla prostým důsledkem zásady veřejnosti trestního řízení. V žádném případě pak z provedených důkazů nelze dovodit excesivní způsob vyjadřování v mediálním prostoru orgánů činných v trestním řízení, tedy způsob, jenž by výslovně či nepřímo vedl k porušení presumpce nevin. Podle judikatury Nejvyššího soudu ČR (např. sp. zn. 30 Cdo 4280/2011) nelze státu přičítat k tíži, že byl princip presumpce nevin narušen sdělovacími prostředky. Dále je třeba vzít v úvahu, že k medializaci docházelo také ze strany spoluobčanů, jak vyplynulo ze svědecké výpovědi pana Ing. M. V dané věci je nutno zohlednit a zhodnotit tu okolnost, že žalobce za probíhajícího trestního stíhání, ještě před vydáním zprošťujícího rozsudku, opětovně kandidoval do zastupitelstva obce xxx a také byl znovu do zastupitelstva zvolen, takže tvrzený negativní náhled spoluobčanů na jeho osobu, spočívající ve ztrátě dobré pověsti, zjevně nebyl tak závažný, poněvadž kdyby byl skutečně negativní, tak by bezpochyby žalobce znovu zvolen nebyl. Za dané situace, kdy trestnímu stíhání předcházelo žalobcovo jednání v rozporu se zákonem o obcích, trestní řízení nebylo déletrvající, trestní stíhání nebylo vedeno bezdůvodně, když žalobce byl zproštěn z důvodu neprokázání subjektivní stránky, zásah do osobnostní sféry nebyl dle žalované žalobcem prokázán v takové intenzitě, která by založila povinnost žalované k satisfakci v peněžitém plnění, přičemž žalobci již byla poskytnuta ze strany žalované satisfakce ve formě omluvy.

3. Žalobce navrhl potvrzení rozsudku v části napadené odvoláním žalované a uvedl, že fakt, že rozsudky vydané v trestním řízení jednoznačně zprošťují žalobce viny z důvodu, že skutek, který se stal, není trestným činem, nemůže změnit argumentace žalované uvedené v odvolání doprovázená citací z usnesení odvolacího soudu, která je vytržena z kontextu. V odůvodnění usnesení Krajského soudu v Ostravě, sp. zn. 7 To 110/2015, je dále uvedeno: „Je třeba dodat, že trestný čin zneužití veřejného činitele podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku spáchá úřední osoba, která v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu.“ Dále se odvolací soud v rozsudku zabýval právě zaviněním a v závěru svého usnesení konstatoval, že znaky skutkové podstaty přečinu zneužití pravomoci veřejné osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a pokusu přečinu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 21 k § 220 odst. 1 trestního zákoníku tak nebyly naplněny, a okresní soud proto rozhodl správně, když zprostil obžalované podle § 226 písm. b) trestního řádu obžaloby, neboť v obžalobě označený skutek není trestným činem. Dále žalobce, přestože okresní soud provedl všechny navržené důkazy a správně aplikoval na danou věc již existující judikaturu, nesouhlasil se snížením požadované náhrady nemajetkové újmy o 20 % z důvodu, že byl v minulosti trestně stíhán a odsouzen. Jak konstatoval okresní soud, žalobce byl odsouzen již více než před 15 lety a jeho odsouzení bylo zahlazeno. Trestní zákoník v ustanovení § 106 výslovně uvádí, že bylo-li odsouzení zahlazeno, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen. Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 8 Azs 25/2014 uvedl, že toto slovní spojení nelze interpretovat jinak, než jako obecnou povinnost nahlížet na pachatele tak, jako by nebyl odsouzen, tedy jako na osobu bezúhonnou. Výjimky pak mohou představovat jen ty případy, kdy právní předpis výslovně stanoví, že i k zahlazenému odsouzení je třeba přihlédnout (např. zákon o zbraních a střelivu). Okresním soudem krácená náhrada nemajetkové újmy je právě z tohoto důvodu vůči žalobci nespravedlivá, a proto žalobce navrhl, aby odvolací soud při projednání odvolání žalované projednal i tuto námitku žalobce, když dle jeho názoru není dle ustanovení § 212 písm. c) o. s. ř. odvolací soud vázán rozsahem odvolání a může žalobci přiznat vyšší nemajetkovou újmu, než přiznal soud prvního stupně, přičemž poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 3850/2014.

4. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce, byť nepodal včasné odvolání, projevil ve vyjádření k odvolání žalované nesouhlas se zamítavým rozhodnutím okresního soudu, tj. s odstavcem II. výroku, byl předmětem odvolacího řízení i přezkum odstavce II. výroku. V této souvislosti lze odkázat na žalobcem přiléhavě zmíněné rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 3850/2014, v němž Nejvyšší soud mj. konstatoval, že požaduje-li žalobce i po zamítavém rozsudku soudu prvního stupně zadostiučinění v penězích (ve vyšší částce), za situace, kdy odvolání podala pouze žalovaná, je na něm, aby tuto svoji vůli v řízení adekvátně projevil, a to nejlépe tím, že podá proti takovému zamítavému výroku odvolání. Z formulace „a to nejlépe tím, že podá proti zamítavému výroku odvolání“ dle odvolacího soudu plyne, že projeví-li žalobce, který nepodal včasné odvolání, ve vyjádření k odvolání žalované svoji vůli požadovat zadostiučinění ve vyšší částce, tj. i v částce, která byla zamítnuta, je předmětem odvolacího řízení i tento zamítavý výrok coby důsledek skutečnosti, že ustanovení § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. představuje způsob vypořádání vztahu mezi účastníky, který vyplývá z právního předpisu /viz § 212 písm. c) zákona č. 99/19963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění (dále jen o. s. ř.)/, a to však při vázanosti požadavkem poškozeného co do výše finanční satisfakce.
5. Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno osobou oprávněnou, je včasné a přípustné, přezkoumal rozsudek v odstavci I. výroku co do žalovanou napadené částky 88.000 Kč spolu s úrokem z prodlení a v odstavci II. (tj. ve věci samé přezkoumal rozsudek v části, kterým bylo rozhodnuto o nemajetkové újmě žalobce, v celém rozsahu) a v závislých výrocích o náhradě nákladů řízení, tj. v odstavcích III., IV. a V., dle ustanovení § 212a odst. 1, 3 a 5. o. s. ř. Pro úplnost odvolací soud dodává, že výrok o povinnosti žalované zaplatit žalobci částku 1.453 Kč (představující úroky z prodlení z částky zaplacené žalovanou na náhradě škody za účelně vynaložené náklady na právní zastoupení) není odvoláním dotčen a nabyl tak samostatně právní moci.
6. Okresní soud z důkazů provedených v řízení učinil správná skutková zjištění, tato skutková zjištění odvolací soud přejímá a plně na ně odkazuje.
7. Odvolací soud provedl dokazování rozsudky zdejšího soudu, kterými bylo rozhodnuto v obdobných věcech (za účelem komparace tohoto případu s jinými obdobnými), a to rozsudkem ze dne 17. 8. 2017, č. j. 56 Co 172/20017-297, ve věci žalobce P. K. proti žalované České republice – Ministerstvu spravedlnosti ČR o částku 265.000 Kč, kterým byl potvrzen rozsudek okresního soudu ve věci samé v napadené části v odstavci I. výroku; z odůvodnění tohoto rozsudku odvolací soud zjistil, že proti P. K. spolu s dalšími spoluobviněnými zastupiteli obce xxx bylo dne 4. 1. 2012 zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání přečinu porušení povinností při správě cizího majetku a přečinu zneužití pravomoci úřední osoby; jednáním P. K. měla být poškozené obci způsobena škoda ve výši přes 4.000.000 Kč; trestní řízení probíhalo před Okresním soudem v Novém Jičíně, který ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 28. 1. 2014, jímž uznal P. K. vinným ze spáchání výše uvedených trestných činů; na základě odvolání P. K. ho Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 16. 1. 2015, který nabyl právní moci dne 16. 1. 2015, dle ustanovení § 226 písm. b) trestního řádu zprostil obžaloby; P. K. hrozil trest odnětí svobody v délce od 3 až do 10 let; P. K. byl po dobu trestního stíhání vystaven konkrétním negativním projevům ze strany spoluobčanů (útoky na jeho majetek, hanlivé nápisy, veřejné nařčení a anonymy); P. K. bylo přiznáno celkové odškodnění 100.000 Kč. Dále bylo provedeno dokazování rozsudkem ze dne 24. 10. 2017, č. j. 11 Co 203/20017-137, ve věci žalobce J. F. proti žalované České republice – Ministerstvu spravedlnosti ČR o částku 265.000 Kč, kterým byl potvrzen rozsudek okresního soudu v odstavci I. výroku; z odůvodnění tohoto rozsudku odvolací soud zjistil, že se jedná o prakticky totožnou věc jako je věc P. K. (s P. K. byli stíháni pro stejné skutky a trestní stíhání trvalo a probíhalo stejně); J. F., u kterého došlo v důsledku trestního stíhání ke zhoršení zdraví a společenské izolaci, bylo přiznáno odškodnění celkem 90.000 Kč, když trestní stíhání mělo významný dopad do rodinného a soukromého života, J. F. prožíval značný stres, trpěl nespavostí, byl nervózní a podrážděný,

docházelo k hádkám mezi manželkou i narušení vztahů uvnitř rodiny, trpěl důvodnými existenčními obavami z budoucnosti v souvislosti s případnou náhradou škody.

8. Je ustálenou soudní praxí, že stát odpovídá i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu, a to podle zákona č. 82/1998 Sb., ač tento zákon daný nárok výslovně neupravuje. Z důvodu absence výslovné úpravy se vychází z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání.
9. Stát za škodu ani nemajetkovou újmu způsobenou v takovém případě trestním stíháním neodpovídá pouze tehdy, jestliže si poškozený trestní stíhání zavinil (způsobil) sám (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 6. 9. 2011, Pl. ÚS 11/10 -2), nebo tehdy, kdy byl poškozený zproštěn obžaloby nebo bylo proti němu trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný nebo že mu byla udělena milost anebo že trestný čin byl amnestován. O žádný z výše uvedených případů se u žalobce nejedná, a proto je dána odpovědnost státu za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem. Ostatně odpovědnost státu nebyla mezi účastníky sporná, když žalovaná ve stanovisku z 7. 10. 2016 konstatovala, že v předmětném trestním řízení vedeném proti žalobci došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. a omluvila se mu za to.
10. Okresní soud na zjištěný skutkový stav aplikoval správně ustanovení § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. Jedná se o normu s relativně neurčitou hypotézou, vyžadující, aby soud s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti každého individuálního případu sám vymezil okolnosti významné pro určení výše náhrady. Přitom je dle judikatury třeba vzít v úvahu kritéria, která se v takových případech zpravidla vyskytují a která zpravidla mají vliv na rozsah způsobené újmy, a tím i na výši případného zadostiučinění; tato kritéria formuloval Nejvyšší soud ČR v rozsudku ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, jedná se o kritéria, která uvedl a posuzoval v napadeném rozsudku okresní soud, a to: 1) povaha věci, 2) délka trestního řízení a 3) následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby. Vedle toho je třeba podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. při stanovení formy a výše zadostiučinění přihlídnout k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo, jak v odvolání zdůrazňovala žalovaná. Těmi jsou dle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího soudu ČR zejména okolnosti vydání usnesení o zahájení trestního stíhání, projevující se například ve zjištění, že trestní stíhání bylo proti poškozenému zahájeno zjevně bezdůvodně nebo dokonce s cílem jej poškodit (v takovém případě bude poškozený zahájení trestního stíhání vnímat obzvláště úkorně). Jsou jimi také okolnosti zahájení trestního stíhání předcházející, popřípadě trestní stíhání poškozeného provázející, vedoucí k závěru o podílu poškozeného na tom, že proti němu bylo trestní stíhání zahájeno, popřípadě, že proti němu bylo ve vedení trestního stíhání pokračováno, aniž by bylo lze uzavřít, že si trestní stíhání zavinil sám. Je třeba rovněž zohlednit důvody, pro které k zastavení trestního stíhání, nebo zproštění obžaloby došlo. Přitom je třeba vycházet z toho, že forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat. V konečném důsledku musí výše soudem přiznaného zadostiučinění odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích (poměřovaných zejména s ohledem na uvedená kritéria) shodují, tedy výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném (viz výše zmíněný rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011).
11. Předně odvolací soud souhlasí s okresním soudem, že žalobci náleží za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, finanční

zadosti učinění, když omluva žalované a její konstatování porušení práva (viz stanovisko žalované z 7. 10. 2016 k žádosti žalobce z 4. 11. 2015) není dostačující, přičemž důvody jsou uvedeny viz níže.

12. Zmíněná kritéria okresní soud sice hodnotil, ale nevyhodnotil je správně tak, aby jím přiznané zadosti učinění bylo možno považovat za adekvátní všem okolnostem daného případu a aby odpovídalo výši zadosti učinění přiznaného ve skutkově obdobných věcech.
13. **Povaha trestní věci /1) kritérium/.** Pod tímto kritériem se míní zejména závažnost trestného činu kladeného poškozené osobě za vinu, neboť ta zpravidla přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jakou osoba poškozená konkrétní trestní řízení proti ní vedené vnímá. Žalobce byl stíhán pro přečin zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a pro přečin porušení povinnosti při správě cizího majetku ve stádiu pokusu podle § 220 odst. 1 trestního zákoníku, za které mu hrozil trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby 3 let. Oproti okresnímu soudu, dle něhož výše hrozícího trestu není nevýznamná, má odvolací soud za to, že žalobce byl trestně stíhán pro jednání, které se posuzuje, objektivně vzato, jako skutečnost mající menší intenzitu - z hlediska dopadu do sféry osoby poškozeného - než například trestné činy proti životu a zdraví, kdy je újma obecně větší, přičemž osoba obviněná z trestných činů proti životu a zdraví bude vystavena daleko většímu odsudku, než tomu bylo u žalobce. Žalobce jako osoba veřejně činná disponoval nepochybně základní znalostí práva, navíc v trestním řízení využíval služeb advokátky, pročež lze předpokládat, že adekvátní informaci o výši hrozícího trestu získal již v úvodu trestního řízení od své obhájkyň. Neměl tedy objektivně důvod k obavě z uložení trestu odnětí svobody při horní hranici této sazby. Odvolací soud v této souvislosti dodává, že obci xxx nevznikla ze zmíněného jednání žádná škoda, tudíž žalobce nebyl ohrožen úhradou škody.
14. **Délka trestního řízení /2) kritérium/.** Toto kritérium zohledňuje zejména to, po jak dlouhou dobu zásah do osobnostních složek jednotlivce v důsledku vedeného trestního řízení trval. Za počátek trestního řízení je nutno označit den, kdy bylo žalobci doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 16. 1. 2013; trestní řízení skončilo ke dni 21. 7. 2015, kdy nabyl právní moci zprošťující rozsudek Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 20. 11. 2014, č. j. 4 T 112/2013-634. Jedná se tedy o dobu cca dva a půl roku trestního řízení, po kterou zásah do osobnostních složek žalobce trval. Intenzivnější negativní dopad do osobnostní sféry žalobce mělo nepochybně trestní řízení do vydání zprošťujícího rozsudku. V této souvislosti nelze pominout, že vedení trestního řízení nemělo za následek narůstající dotčení integrity žalobce minimálně v oblasti politického života, když i ve volbách 2014 byl žalobce znovu zvolen do zastupitelstva, a to 120 hlasy, když v roce 2010 byl zvolen 158 hlasy.
15. **Následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozeného /3) kritérium/.** Toto kritérium umožňuje zohlednění individuálních následků trestního stíhání v osobnostní sféře poškozené osoby (morální narušení osobnosti – integrity - poškozeného v době trestního stíhání a narušení její profesní, soukromé, popřípadě i jiné sféry života), jež mohou být umocněny či zmírněny v důsledku objektivních skutečností daného případu formulovaných v kritériích 1 a 2. Z provedeného dokazování vyplynulo, že trestní stíhání zasáhlo žalobce po stránce psychické, byl nervózní, podrážděný, trestní stíhání nesl špatně, neboť byl přesvědčen o své nevině; mělo negativní dopad do jeho rodinného života, kdy došlo ke zhoršení vztahů s otcem (dřívější trestní stíhání vztah otce a žalobce nenarušil, otec to tehdy přičítal nízkému věku žalobce), i když se vztah manželky k žalobci vlivem trestního stíhání nijak nezměnil, měli doma po určitou dobu složitější situaci, kdy manželka s otcem žalobci říkali, aby nechal politiky, a jim zase byly nepříjemné řeči z okolí; trestní stíhání zasáhlo i jeho mezilidské vztahy mimo rodinu, kdy kamarádi mu nevěřili, někteří lidé mu připomínali jeho trestní minulost a říkali, že když kradl před tím, krade znovu; trestní stíhání bylo medializováno v tisku a televizi. Odvolací soud shrnuje, že v řízení byl prokázán dopad probíhající trestního stíhání do osobního, rodinného a

společenského života. Je však nutno také uvést, že při nesporném faktu, že každé trestní stíhání zasáhne negativně osobnostní sféru poškozeného (výrazněji však osobu dosud netrestanou, což není případ žalobce, byť jeho odsouzení bylo zahlazeno), nelze hloubku tohoto zásahu přeceňovat do míry subjektivně pocíťované žalobcem, a to vše za situace, kdy žalobce neztratil důvěru manželky, jeho působení v oblasti politické nedoznalo žádné újmy s ohledem na jeho znovuzvolení do zastupitelstva v roce 2014. Tyto následky trestního stíhání byly v daném případě zmírněny v důsledku výše popsaných objektivních skutečností (viz povaha věci a délka trestního řízení), když žalobce nebyl ohrožen vysokou trestní sazbou, nebyl ohrožen náhradou škody a trestní řízení nebylo déletrvajícím. K odvolací námitce žalované odvolací soud uvádí, že za daného stavu je jednoznačně dána příčinná souvislost mezi trestním stíháním žalobce a jeho nemajetkovou újmou, kterou by bez trestního stíhání neutrpěl v prokázaném rozsahu.

16. Odvolací soud zcela souhlasí s okresním soudem, že pokud žalobce tvrdil, že v přípravném řízení byl podroben nestandardnímu výslechu, jelikož mu byl přítomen státní zástupce, není na tomto postupu nic nestandardního, když právo státního zástupce účastnit se provádění úkonů policejního orgánu vyplývá z ustanovení § 174 odst. 1 písm. c) trestního řádu. V otázce medializace případu okresní soud dospěl ke správnému závěru, že média neinformovala o případu nepravdivě, neobjektivně a i za situace, kdy by sdělovací prostředky narušily princip presumpce neviny, nelze to přičítat státu; vyjádření státního zástupce v médiích žalobce nepoškodilo.
17. Odvolací soud při stanovení výše zadostiučinění přihlédl rovněž k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Okresní soud zcela správně konstatoval, že trestní stíhání nebylo zahájeno zcela bezdůvodně (rada obce svým jednáním nerespektovala rozhodnutí zastupitelstva, čímž obžalovaní formálně naplnili objektivní stránku přečinu zneužití pravomoci veřejného činitele dle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku v tom směru, že vykonávali svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu) a v žádném případě nebylo zahájeno s cílem jej poškodit, protože žalobce nemohl trestní stíhání vnímat obzvlášť úkorně.
18. Jak bylo již uvedeno, aby zadostiučinění bylo přiměřené, mělo by odpovídat výši zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují. Okresní soud žádnou komparaci neprovedl, toliko uvedl, že vyšel z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 a sp. zn. 30 Cdo 2200/2015.
19. Odvolací soud má za to, že tato věc není zcela totožná s věcí, o níž rozhodoval Nejvyšší soud ve věci sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, resp. 30 Cdo 3858/2013 (jedná se o věc vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 15 C 232/2010, v níž rozhodoval Nejvyšší soud ČR rozsudkem ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, kterým byl rozsudek odvolacího soudu v dovoláním dotčeném rozsahu zrušen, a následně rozhodoval rozsudkem ze dne 21. 10. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3858/2013), kdy se jednalo o vedení trestního stíhání proti starostovi menší obce pro trestné činy porušování povinností při správě cizího majetku dle § 255 odst. 1 trestního zákona, zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) trestního zákona, zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 125 odst. 1 trestního zákona a následně podvodu podle § 250 odst. 1 a 2 trestního zákona, za které hrozil trest odnětí svobody až na 3 roky, trestní stíhání trvalo necelé tři roky a skončilo zproštěním obžaloby. Zmíněná věc se sice podobá povahou trestní věci a délkou řízení, nicméně dopady trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce byly mnohem menší než v případě žalobce - starosty - ve věci vedené u Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 a násl. sp. zn. 30 Cdo 3858/2013, v níž, pokud by nebyl nesprávně zohledněn přesah mimo dobu trestního stíhání, obdržel by žalobce zadostiučinění ve výši 90.000 Kč. Zejména je nutno zmínit tuto odlišnost: u zmíněného starosty došlo k narušení vztahů s manželkou, členové rodiny mu nevěřili, byly prokázány těžkosti v pracovním nasazení, trpěl nespavostí; oproti tomu u žalobce nebyly narušeny vztahy s manželkou, nebylo zde přesah do jeho pracovního života a i zásah do života politického nebyl tak významný, jak tvrdil žalobce, neboť i ve volbách v roce 2014 byl znovu zvolen do zastupitelstva, a to 120 hlasy, již v roce 2010 byl zvolen 158 hlasy. V této

souvislosti nutno uvést, že nelze souhlasit s žalobcem, že uvedeným trestním stíháním došlo k pošpinění jména Zátopek v tak významné míře, když k tomuto muselo dojít již předchozími trestními stíháními v roce 2000 a 2002, a to bez ohledu na to, že jeho odsouzení byla zahlazena. Tato povědomost o trestní minulosti žalobce u občanů obce xxx, o které se zmínil sám žalobce, když uvedl, že mu byla připomínána jeho trestní minulost, byla bez ohledu na trestní stíhání a ovlivnila i jejich názory. Výše uvedené však neznamená, že v důsledku trestního stíhání žalobce neutrpěla jeho pověst v místě bydliště.

20. Odvolací soud tuto věc porovnal s pravomocnými rozsudky žalobce P. K. a J. F. S tímto případem se výše uvedené věci neshodují v ohrožení trestní sazbou, když žalobci P. K. a J. F., kteří byli spoluobžalovaní, byli ohroženi významně vyšší trestní sazbou (tři až deset let) a hrozbou náhrady škody ve výši přes 4.000.000 Kč; podobná, nikoliv stejná, byla délka trestního řízení (tři roky v případě P. K. a J. F.). P. K. bylo přiznáno zadostiučinění v celkové výši 100.000 Kč s tím, že tento případ v kritériu následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby liší tím, že P. K. byl po dobu trestního stíhání vystaven významnějším negativním projevům ze strany spoluobčanů (útoky na jeho majetek, hanlivé nápisy), což se v případě žalobce nestalo. U žalobce se jednalo o narážky ve školce či v restauraci, kdy manželka slyšela dotazy např., co ten tvůj zase provedl, nebo že radní okrádají obec, do kterých se zajisté promítla i trestní minulost žalobce. Tedy prokázané následky do osobnostní sféry žalobce byly menší než u P. K. (menší společenská izolace, absence nepřátelských útoků), případně u J. F., kterému bylo přiznáno zadostiučinění v celkové výši 90.000 Kč, u kterého došlo v důsledku prožívaných stresů ke zhoršení zdraví, což u žalobce nenastalo. Nutno zdůraznit, že následky v osobnostní sféře na psychiku P. K. a J. F. byly s ohledem na ohrožení trestní sazbou a náhradou škody výrazně větší než u žalobce. Pakliže těmto osobám bylo přiznáno zadostiučinění ve výši 100.000 Kč a 90.000 Kč, nelze o takových částkách u žalobce uvažovat.
21. Okresním soudem přiznané peněžité zadostiučinění za žalobcovu nemajetkovou újmu není s ohledem na výše uvedené přiměřené okolnostem. Jako odpovídající výše uvedeným hlediskům považuje odvolací soud částku 30.000 Kč. Za dobu cca 2 a půl roku, tj. 30 měsíců, jde o odškodnění nemajetkové újmy v rozsahu 1.000 Kč měsíčně. Odvolací soud proto napadený rozsudek, pokud byla žalovaná zavázána zaplatit žalobci částku 88.000 Kč, co do částky 30.000 Kč s úrokem z prodlení potvrdil dle ustanovení § 219 o. s. ř. jako správný, a pokud byla žalovaná zavázána zaplatit žalobci částku 58.000 Kč s úrokem z prodlení, změnil rozsudek dle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. tak, že žaloba se zamítá. Dále pak potvrdil zamítavý výrok co do částky 22.000 Kč dle ustanovení § 219 o. s. ř.
22. Jelikož odvolací soud změnil rozsudek okresního soudu, rozhodl dle ustanovení § 224 odst. 2 o. s. ř. i o nákladech řízení před okresním soudem. Jelikož do zpětvzetí žaloby co do nákladů obhajoby byly projednávány dvě věci, je třeba aplikovat ustanovení § 12 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. a odměnu je nutno určit součtem odměn za obě spojené věci – u majetkové újmy činí odměna za jeden úkon 2.780 Kč dle ust. § 8 odst. 1 ve spojení s ust. § 7 položka 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb. a u nemajetkové újmy činí odměna za jeden úkon v souladu s judikaturou 3.100 Kč dle ustanovení § 9 odst. 4 písm. a) ve spojení s § 7 položka 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb. S ohledem na nepatrný rozdíl mezi částkou, která byla žalobci vyplacena na nákladech obhajoby a částkou, kterou požadoval, mu náleží náklady řízení v plné výši, a stejně tak u nemajetkové újmy, a to dle ustanovení § 142 odst. 3 o. s. ř. Žalovaná byla proto zavázána zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před okresním soudem částku 30.661 Kč. Tato částka představuje 17.640 Kč odměnu za 3 úkony právní služby po 5.880 Kč (2.780+3.100), a to za převzetí a přípravu zastoupení, podání ve věci samé – žaloba, další podání ve věci samé – částečné zpětvzetí žaloby a změna žaloby, 6.200 Kč odměnu za účast u dvou ústních jednání po 3.100 Kč (poté, co usnesením ze dne 10. 11. 2016, č. j. 20 C 170/2016-39, bylo řízení pro zpětvzetí žaloby co do částky 41.745 Kč představující náhradu škody spolu s částí úroků z prodlení zastaveno), 1.500 Kč náhradu

hotových výdajů advokátky za 5 výše uvedených úkonů právní služby po 300 Kč dle ustanovení § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. a 5.321 Kč 21% DPH.

23. Dle ustanovení § 148 odst. 1 o. s. ř. byla procesně neúspěšná žalovaná zavázána zaplatit náklady státu ve výši 560 Kč představující svědecké.
24. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ustanovení § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 3 o. s. ř., dle kterých byla procesně neúspěšná žalovaná zavázána zaplatit žalobci částku 8.228 Kč. Tato částka představuje 6.100 Kč odměnu za 2 úkony právní služby po 3.100 Kč, a to za vyjádření k odvolání a účast u ústního jednání, 600 Kč náhradu hotových výdajů advokátky za 2 výše uvedené úkony právní služby po 300 Kč dle ustanovení § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. a 1.428 Kč 21% DPH.
25. Žalovaná byla zavázána zaplatit náklady řízení do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí dle ustanovení § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř.
26. Pro úplnost odvolací soud dodává, že za stát (Českou republiku) vystupuje před soudem jeho organizační složka, která je k tomu podle zákona příslušná. Příslušnou organizační složkou je v první řadě Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, který vystupuje za stát ve sporech a jiných právních věcech, o nichž to stanoví § 2 až 5 zákona č. 201/2002 Sb., nebo ve sporech a jiných právních věcech, v nichž se na tom v souladu se zákonem dohodl s organizační složkou státu, příslušnou podle zákona č. 219/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Nevystupuje-li za stát Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, náleží toto oprávnění organizační složce státu, příslušné podle zákona č. 219/2000 Sb. Jelikož v tomto případě se Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových dohodl dle ustanovení § 6 zákona č. 201/2002 Sb. s organizační složkou státu (Ministerstvem spravedlnosti ČR), že bude jednat (§ 2) v řízení před soudem namísto této příslušné organizační složky, jedná jménem státu Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Tuto skutečnost odvolací soud promítl do záhlaví tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu v Brně ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Ostrava 31. ledna 2018

JUDr. Lenka Severová v. r.
předsedkyně senátu